

Ötven sor

Eppen kilencedszer voltam hivatalos a hét elején a KSZV újszegedi szövőgyárába. Nem szokványos esemény. Kilencedszer üjtötták meg ugyanis a gyár vezetői és szegedi képzőművészek azt a szocialista szerződést, amely a városi párt- és tanács szervek kezdeményezték 1966-ban. Az első találkozások „művész urai” már nemhogy „művész elvtársak”, de a „művészeink” lettek. E

szerződés maradjára

szeretnék róni most elismerő sorokat. Oly sokszor ragadtat el bennünket az indulat, többször vállalkozunk hibák föltárára, gondok előbányászására, bűnök ki Pellengerezésére — hadd legyen ez az ötven sor kivétel, egy vállalkozás dicsérete.

Ma már a KSZV gyáraiban törzsgárdatagok számitanak a képzőművészek. Cs. Pataj Mihály, Novák András, Zoltán István, Lapis András, és Frányó József, az újszegedi szövőgyár igazgatója elanekdotázhat az első találkozás tartózkodó légköréről, büszkén mutathatja irodája falán a glóriás szövőlányok festett portréit s meglegedetten beszélgethet dolgozóival nem csupán munkáról, de a szövőnők álmairól, izléséről, emberi problémáiról. Mert ennek a kapcsolatnak legnagyobb eredménye, hogy a művészi alkotások megtalálták útjukat a munkások tömegeihez. Akkor, amikor irányelvek, programok és deklarált kívánások megfogalmazzák ugyan a szocialista kultúrpolitika legegésőbb kérdéseként a művészet demokratizálását, ám a tények az izlésőllő nyílásról tanúskodnak. Ellentmondások sora fékezi még a kis lépésekben történő előrehaladást is. A munkások nagy többsége — erről statisztikai adatok, szociológiai felmérések árulkodnak — nem érdeklődik a képzőművészet iránt, bár olyanok is akadnak, akik elfogadják az alkotásokat, de nem áldoznak érte sem pénzt, sem időt, sem fáradságot. Ezek annak a potenciális közönségnek a tagjai, akiknek megnyerése nemcsak lehetséges, de szükséges is. Másik, ellentmondásokat erősítő tendencia, hogy a képzőművészet élvonalra, a legprogresszívabb törekvések, a kísérletező áramlatok örülési lépéselőnyben vannak a közizléstől, így azokat a munkáscsoportokkal erőszakosan megismertetni inkább káros, mint hasznos. De hát nem nyugodhatunk bele abba, hogy a két kultúra — az elit és a tömeg — konvergálódik.

Akik sarkallták, támogatták szegedi üzemek és képzőművészek szocialista együttműködését, jól tudták, gyors eredményekre nem számíthatunk. Sokkal inkább kirtató munkára, mindkét fél számára fontos, való kapcsolatokra, téglát téglára téve, folyamatos eredményekre. A legutóbbi szerződés-alíráások arról győzték meg, hogy a vállalatvezetés és a művészek — jelen esetben Cs. Pataj Mihály és Novák András — már félszavakból is értik egymást, egy közösség tagjaiként szemlélik eredményeiket, gondjaikat, közösen alakítják terveiket. Az ünnepi aktus után Cs. Pataj Mihályt régi ismerősként köszöntötték kiállításának népes látogatóit, akik a pályakép egy részterületének megismerésével, gazdagodtak — a művész grafikai munkásságába kaptak bepillantást. Az érdeklődést az is jelezte, hogy a televízió szegedi stúdiójának tavaly forgatott *Művész elvtárs* című filmjének videovevítését sokan nézték végig. Ismét tartalmas találkozás részese lehettem, Bárcsak ragadós lenne a példa!

Tandí Lajos

Houlihan dirigált

Az 1983-as karmesterverseny szép emlékei s a szegedieknek a fiatal író karmester iránt tanúsított megkülönböztetett rokonszerve (a szegedi szimfonikusok Houlihan-re adták a szavazatukat) most is tapasztalható volt. A Zenés színházat csütörtök este zsűfoglalás benépesítő zeneszerzők kedvencüknek, Robert Houlihan-nek tapsolhattak, akit a szegedi szimfonikusok élén láthattak viszont.

Beethoven III. Leonóra nyitányával (Op. 72.) indították műsorukat. A mű megszólaltatásán — mint ahogyan az összes produkció előadásán is — átsütött a zenekar akarása, készséges együttműködési készsége.

Beethoven C-dúr Hármasszertvényének (Op. 56.) szólistái Szenthelyi Miklós (hegedű), Onczay Csaba (gordonka) és Bódás Péter (zongora) voltak. Ez a versenymű valójában a beethoveni alkotások perifériáján maradt, igen ritkán is játszószák. Míg a hegedű- és gordonkaszólamok igényesek, nehezek, hiszen az ősbemutatót 1808-ban a főhercegi kiváló hangszeres virtuózai játszották, addig a zongoraszólam viszonylag könnyebb anyagát Beethoven unióványának, Rudolf főhercegnek a tudásszintjéhez kellett igazítani. A szegedi előadásban nem a szólamok előbb enlített minőségbeli különbsége miatt volt a két vonó szólisták produkciója halványabb, s a zongoristája jobb. (Hiszen Szenthelyi s Onczay nagyszerű virtuó-

zok, és jó muzikusok is, nem jelent számukra meg-szervevni való nehézséget egy ilyen követelményeket nyújtó mű.) Hanem azért, mert ezúttal inkább rutinból játszották szólamaikat, s főként Szenthelyi nem is mindig makulátlan tisztán, sőt összjáték szempontjából sem kifogástalanul. Így nem tudott igazán örömet okozni az egyébként finom hangszínről könnyed, sima technikájuk sem. Bódás Péter előadói hozzáállása volt a szimpatikusabb, mert muzikálása nem arról igyekezett meggyőzni, hogy a mű nem a legszuggesztívabb vagy legsikerültebb beethoveni alkotások egyike, hanem inkább az ellenkezőjéről. Bár nem követelmény a kotta nélkül való játszás ennél a műfajnál, ő mégis fejből zongorázott, minden idegszálával az egész műre, szólistapartneri játékára koncentrálván. Saját szólamát a teljes kompozíció tökéletes ismeretében formálta, illesztette az egészes, gondos odaadással, őszinte átéléssel. A kamaramuzsikusi s a szólistaerények biztonságos s megnyugtató harmóniában testesültek meg játékában. Houlihan irányításával a zenekar finom érzékenységgel alkalmazkodott a szólistákhoz.

Brahms gyönyörű remekének, az I. szimfóniának (c-moll, Op. 68.) előadása aratta, méltán, az est legnagyobb sikerét. Houlihan jó karmester és jó muzikus. Vezénylési technikája világos, elegáns, nem dolgozik feleslegesen, hanem

Biztonság és bizalom

Az ÁB tájékoztatója

Az Állami Biztosító Csongrád megyei igazgatóságának gazdasági munkáját két adat jellemzi. Elmúlt évi díjbevételek 520 millió forint volt (ennek közel fele a szocialista szektor biztosítási díjából folyt be), szerződéseinek eleget téve 415 millió forint kárkifizetést könyvelhettek el. Többek között erről tájékoztatta a lapok munkatársait Mészárosné dr. Schneider Klára megyei igazgató tegnap, pénteken.

Az Állami Biztosító számára ünnepi esztendő volt az elmúlt év, hiszen fennállásának 35. évfordulóját ünnepelte. Nem törekedett látványos külsőségekre, mindenekelőtt a munka színvonalának javítását, a szolgáltatások bővítését, és a bizalom erősítését tartotta fő célkitűzésnek. Tevékenységük nem választható el a külső gazdasági környezet hatásától, az új szabályozórendszerektől, a lakosság jövedelmi viszonyaitól és az életkörülmények alakulásától, ugyanakkor kettős célt kell elérnie, teljesíteni kell pénzügyi feladatait, és szolgáltatási funkcióit.

Csongrád megyében az állami vállalatok — egy kivétellel — rendelkeznek vagyonbiztosítással, az ipari, fogyasztási és értékesítési szövetkezetek mindegyike biztosította vagyonát, eszközeit. A mezőgazdasági nagyüzemek az álló- és forgóeszköz-biztosítást tavaly is igényelték, viszont a növénytermelés biztonságát elősegítő változatok egyikével sem rendelkezik 14 nagyüzem. A statisztikai adatok igazolják, hogy a megyében minden család rendelkezik legalább egy személybiztosítással és egynél több vagyonbiztosítással.

Ami az elmúlt évi károkat illeti, megállapítható, hogy a mezőgazdaság, ezen belül is a növénytermesztési ágazat volt a leginkább

sújtott. A vízkár viszonylag kis területre korlátozódott, rekordot döntött a téli fagy és homokverés, valamint a jégkár. A 27 ezer hektárt meghaladó területre 144 millió forint kárterítést fizettek ki. A lakosság vagyontárgyaiban keletkezett károk összege elérte a 94 millió forintot, az élet- és balesetbiztosításra 86 milliót fizettek ki. A szolgáltatások közül kiemelkedik a gépjármű kárrendezés. A casco és felelősségbiztosítás alapján a 11 ezer kárbejelentés 12,2 százalékos emelkedést mutat, a kifizetett közel 58 millió forint pedig 14,7 százalékkal haladta meg az előző évit.

Az Állami Biztosító elsődleges feladatának tekinti a minél magasabb színvonalú szolgáltatást. A gyorsítás érdekében beindította a számítógépes feldolgozást, a munkafolyamatok egyszerűsítésével, az ügyfélszolgálatban dolgozók szakmai kép-

zettségének emelésével szeretnék elérni, hogy a kárbejelentés és rendezés közötti idő tovább csökkenjen.

A tájékoztató kitért az ez évi vihárokra is. A február eleji hatalmas szélviharok és az azt követő időjárás jelentős károkat okozott a mezőgazdaságnak, az ipari üzemeknek és a lakosságnak is.

A megyei igazgatóság felmérései szerint tegnapig 8460 lakossági kárbejelentés érkezett, ebből 4500-at már rendeztek, kifizettek 7 és fél millió forintot. További bejelentések is várhatók, elsősorban nyaralók, hétvégi házak, üdülők megrongálódásai következtében. Ezek egy-két eset kivételével nem jelentősek. A megye állami vállalatai, mezőgazdasági üzei, ipari és kereskedelmi szövetkezetei 161 kárbejelentést tettek, rendezésük folyamatban van.

A vihart követően nagy

tömegű beázásokról érkeztek bejelentések. Helyi kezdeményezést követően — központi engedéllyel — a biztosítási feltételektől eltérően ezeket a károkat is megtérítik. Azoknak a családoknak esetében, akiknek otthonában olyan mérvű volt a beázás, hogy ki kellett költözniük, fizetik az egyik lakás bérét, fűtési díját és az igazolt szállítási költségeket is. A tervek szerint a február eleji nagy vihárokra március közepére mindenütt rendezik.

Az idei feladatokról Mészárosné dr. Schneider Klára elmondta, hogy folytatják a biztosítási védelem kiterjesztését. Az eddigieknél nagyobb részt igyekeznek vállalni a gazdálkodó szervezetek és a lakosság vagyoni jövedelmbiztonságának megteremtésében. Ennek érdekében választékbővítésként új formák bevezetését tervezik és folytatják a kármelegelőzési felvilágosítást.

Sertéshizlalással indult — csalással végződött

A Szegedi városi Bíróság dr. Hegedűs István tanácsa három napig tárgyalta Klivinyi István 36 éves, egyéni gazdálkodó és felesége Klivinyi Istvánné 32 éves Balástya Tanya 383. szám alatti lakosok üzletszerűen elkövetett, nagyobb kárt okozó csalási bűntettét.

Klivinyi István 1984 májusában csalás bűntette miatt már elítélte a bíróság, majd november 8-án sikasztás miatt kapott egyéni szabadságvesztést, melyet összsbüntetésbe (1 év 5 hónap) foglaltak. Jelenleg ezt a büntetését tölti. A tárgyalás három napjára, amely egy újabb csalási bűntett miatt indult, „szabadságot” kapott a börtönből.

A „Javina” 1982 nyarán indult el, amikor a Klivinyi házaspár 480 ezer forintért eladta Szegedben levő két szoba összkomfortos lakását. Ezt követően 220 ezer forintért vásároltak Balástyán egy tanyát, egy használható gépkocsit és rendezték 20 ezer forintot tartozásukat. A Felgyői Állami Gazdasággal kötött sertéshizlalási szerződésre kapott előleget is felhasználva, vásároltak 50 darab sertést. A megmaradó pénzből a tanyán átalakításokat is végeztek, 60 ezer forintot pedig 1982 végéig három kiskorú gyermekével felélte a család.

A házaspár, amikor tanyára költözött, elhatározta, hogy sertéshizlalással és emellett növénytermesztéssel próbál foglalkozni, 1982 végére azonban már nem rendelkeztek megfelelő pénztartalékkal.

Klivinyi István egyik régebbi ismerősétől 1982. december 1-én kérte az első kölcsönt, majd három részletben még összesen 13 ezer

forintot. A visszafizetés a sertések leadásakor vált volna esedékessé. A kölcsönt Klivinyi István nem fizette vissza. Megélhetésük biztosítására egy újabb ismerős-től előbb 4600, aztán 15 ezer, majd 20 ezer forintot kértek kölcsön, de ezt sem fizették meg.

Klivinyi István 1983. január 17-én, felesége tudtával 30 darab sertésre kötött hízalási szerződést a balástyai Móra Tsz-szel, majd február 16-án 24 ezer forint előleget vettek fel. A szerződés teljesítése azonban Klivinyi Istvánnak nem állt szándékában, hiszen előbb 14 darab sertést eladott 19 ezer forintért, majd a megmaradó sertéseket tavasszal értékesítette 35—40 ezer forintért.

Klivinyi István tanyára költözésük után több alkalommal találkozott korábbi munkatársával. Felvetette neki, hogy nagyobb mennyiségű sertést szeretne hízalálni, melyhez „pénzes társat” keres. Ezt követően 1983. július 24-én a Klivinyi házaspár, a volt munkatárs és felesége szerződést kötött, mely szerint 100 ezer forinttal járulna hozzá a sertésvásárláshoz, melyből 100 malacot vásárolnak, majd ezekre leszerződnek és a hasznot a szerződő felek megosztják. A pénz átvétele után 60 ezer forintért 45 darab sertést, takarmányt, vájúkat, itatókat vásároltak, 40 ezer forintot pedig Klivinyiek megélhetésükre fordítottak, mivel semmilyen jövedelemmel nem rendelkeztek.

A „gazdálkodó” 1983. szeptember 2-án a „pénzes társától” újabb 30 ezer forint kölcsönt vett fel, majd november végéig még négy alkalommal 30—30 ezer, összesen 120 ezer forintot. 1983. őszén Klivinyiné önleltárt tartott az általa vezetett egyszemélyes élelmi-szerboltban és 26 ezer forint hiányt talált, amit a „pénzes társától” felvett egyik kölcsönből fizették ki az afésznek.

1983. decemberében végre a „társak” is kilátogattak Klivinyiek tanyájára, hogy megsejmeljék az állatállományt. Nagy meglepetésükre csak 45 darab sertést találtak, igen rossz körülmények között. Ekkor Klivinyi István közölte, hogy a sertések egy részét már leadta a gazdaságnál, másik részét pedig egy másik tanyában Szatymazon helyezte el. Amikor megszabadult a hitelezőktől, a megmaradt sertéseket is értékesítette magánüzemének, és a kapott 50 ezer forintot a család létfenntartására használta fel. Klivinyi István több hónapon keresztül hiteltette a „pénzes társat”, amikor kiderült, hogy nem adtak le sertéseket a Felgyői Állami Gazdaságnak, újabb mesével azt közölte, hogy valójában nem is sertésekbe fektették a kölcsönt, hanem paprikát termesztettek több társukkal, de meg fogják adni a pénzt. A 250 ezer forintos kárt Klivinyiek oly módon térítették meg, hogy tartozásuk fejében adásvételi szerződést kötöttek a Balástya 383. szám alatti tanyájukra.

Klivinyi István 1983. augusztus 18-án még 4 ezer forint kölcsönt kapott régebbi munkatársától, de az Eljker 12. számú üzlete is kölcsönzött Klivinyinek 3000 forintot egyik vásárlása alkalmával.

Klivinyi István a tárgyaláson bűnösségét elismerte, nem vitatta az összegek átvételét. Felesége nem érezte magát bűnösnek. A bíróság Klivinyi Istvánt bűnösnek találta folytatólagosan, üzletszerűen, részben társtettként elkövetett nagyobb kárt okozó csalás bűntettében és ezért halmozati büntetésül 2 év 8 hónapi szabadságvesztésre és 4 évi közügyektől eltiltásra ítélte, valamint kárterítésre kötelezte. A szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani.

Klivinyi Istvánnét nagyobb kárt okozó üzletszerűen részben társtettségben, részben bűnsegédi bűnrészeségben elkövetett csalás miatt 1 év 6 hónapi szabadságvesztésre és 3 évi közügyektől eltiltásra ítélte a bíróság.

Sagaméry László

Zenei naptár

viszonylag kevés mozgással a zenekart dolgoztatja meg, azaz éri el a kívánt tempókat, dinamikát, s a hang-effektusokat. A szimfónia előadásából számomra első-sorban a részletek pontos, tiszta, esztétikus értelmezése, s azok arányos, harmonikus építkezése, az egészer való biztonságos ráálás, összefogni tudás képessége világolt ki. Brahms összetett, bonyolult érzelmi világlátást s az érzelmek magassági és mélységi tartományának szédítő, szélsőségeit nem vakító fény-árnyék színekkel ábrázolta, nem a lázas, romantikus alapallásból közelített a műhöz Kissé józanabb, realisabb, de minden szépre, érzelmre s szingantagságra nyitott, a romantikus zene előadásra elvárásait kielégítő, szép interpretációt nyújtott.

A zenekarban igen jó szó-lóprodukciókat hallottunk a fúvósoktól, s úgyszintén a kítőnő koncertmester szépen megformált hegedűszólóját a második tételben. A karmester igen szimpatikus kollegialitással emelte ki, illetve köszönte meg a muzsikuskoknak a színvonalas együttműködést.

Berényi Bogáta

A negyedik ütem

Tovább folytatják az idén a Dunai Kőolajipari Vállalat fejlesztését. A huszonöt évvel ezelőtt alapított finomító kiépítésének első három ütemében a kőolaj-feldolgozás elsődleges üzei készültek el. A jelenlegi, negyedik ütem azt a célt szolgálja, hogy ugyanannyi kőolajból a korábbinál több és értékebb terméket nyerjenek.